

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

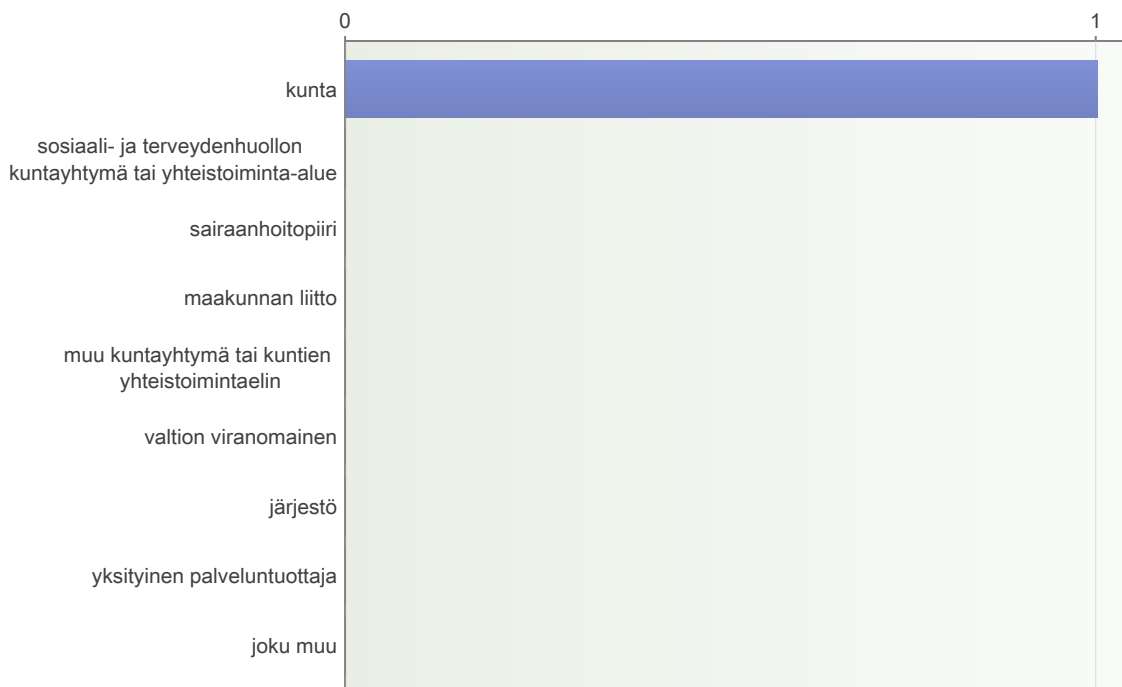
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Pukkilan kunta	Päivi Pitkänen	paivi.pitkanen@orimattila.fi, 040-7402982	4.12.2017	Kunnanhallitus

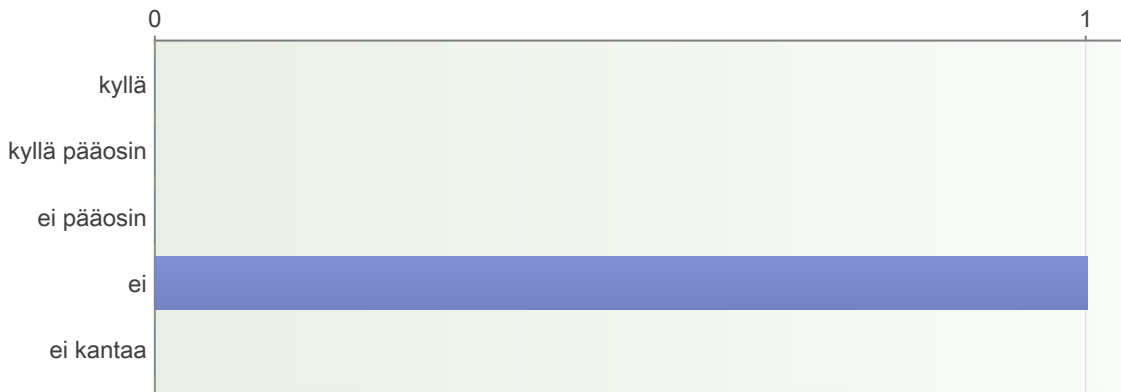
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

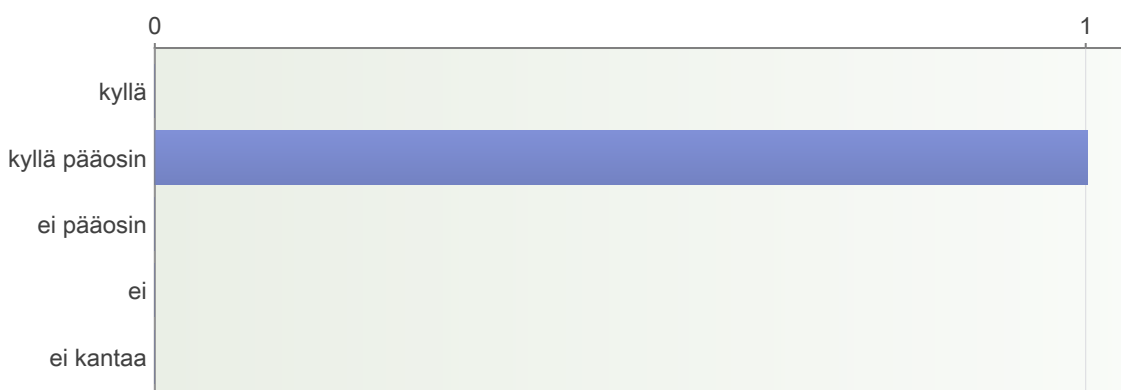
- Terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen edellyttäisi laajemman palvelun sote-keskuksia, nyt ehdotetussa mallissa sote integraatio ei tapahdu optimaalisella tavalla. Ehdotus on hyvin terveydenhuoltopainotteinen. Tämä valinnanvapauslakiehdotus ei kavenna terveys- ja hyvinvointieroja, vaan ehdotettu on jopa nykymallista taaksepäin kulkemista ja terveys- ja hyvinvointierot lisääntyvät. Heikoimmassa asemassa olevat asiakkaat eivät tule tässä riittävästi huomioiduksi.

Vaikka maakunnan sote-palveluita tuotaisiin sote-keskusten yhteyteen, tuottajien väliin tulee uusi organisaatoraja, jota peruskuntien sote-asevilla ei tänä päivänä ole. Uudistuksen alkuperäinen tavoite jää näin toteutumatta. Lakiluonnoksessa esitetty malli kaipaa kuitenkin yksinkertaistamista, selkeytystä ja korjauksia.

Yhdenvertainen saatavuus voi maantieteellisesti parantua joillakin alueilla, mutta ei yhdenvertaisesti koko maassa. Etenkin pienemmissä kunnissa perustason palvelut saattavat heikentyä nykyisestä, jos palvelujen tuottajilla (maakunta, muut toimijat) ei ole mitään velvollisuutta huolehtia kuntalaisten lähipalveluista. Tämä voi johtaa palveluiden keskittymiseen ja sitä kautta palveluiden yhdenvertainen saatavuus heikkenee.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

Lausuntokierroksella oleva lakiluonnos edistää asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia. Epäselväksi kuitenkin jää, edistääkö uudistus vaikutusmahdollisuuksia aina tarkoituksenmukaisella, asiakkaalle terveys- ja hyvinvointihyötyä tuottavalla tavalla. Huoli liittyy erityisesti useita sosiaali- ja terveyspalveluja käyttäviin sekä erityisryhmiin kuten päihde- ja mielenterveys- tai lastensuojelun asiakkaisiin, joiden kyky ohjautua palvelujärjestelmässä ja käyttää asiakasseteliä ja henkilökohtaista budjettia voi olla rajoittunut. Asiakkaan vaikutusmahdollisuudet omiin palveluihinsa toteutuvat erityisesti alueilla, joilla on valinnan mahdollisuuksia. On kuitenkin tärkeää huomata, että esitettävä valinnanvapausmalli on monimutkainen ja vaikeasti hahmotettava. Sote-palvelujen luonteesta johtuen asiakkailla ja potilailla ei aina ole riittävästi tietoa valintansa perusteeksi. Valinnanvapaus voikin johtaa epätarkoituksenmukaisiin valintoihin. Tarjonta vaikuttaa asiakkaan vaikutusmahdollisuuksiin, ja niillä alueilla, joissa tarjonta ei jatkossakaan ole suurta, vaikutusmahdollisuudet eivät tule lisääntymään.

Lakiluonnoksessa jää epäselväksi, mitkä palvelut ovat valinnanvapauden piirissä ja mitkä liikelaitoksessa. Esimerkiksi tehostetun palveluasumisen osalta on tärkeää, että asiakas saa suoran valinnan kokonaisuuteen kuuluvat palvelut siinä tehostetun palveluasumisen toimipisteessä, jossa hän on hoidettavana. Lakiluonnos lähtee siitä, että asiakas voi äänestää jaloillaan, jos on tyytymätön samaansa palveluun. Tämä on lähtökohtaisesti hyvä menettely, mutta voi aiheuttaa ongelmia tilanteessa, jossa todellisia vaihtoehtoja ei esimerkiksi pitkistä etäisyyksistä johtuen ole olemassa. Näissä tilanteissa asiakkaan vaikutusmahdollisuudet ovat vähäiset.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

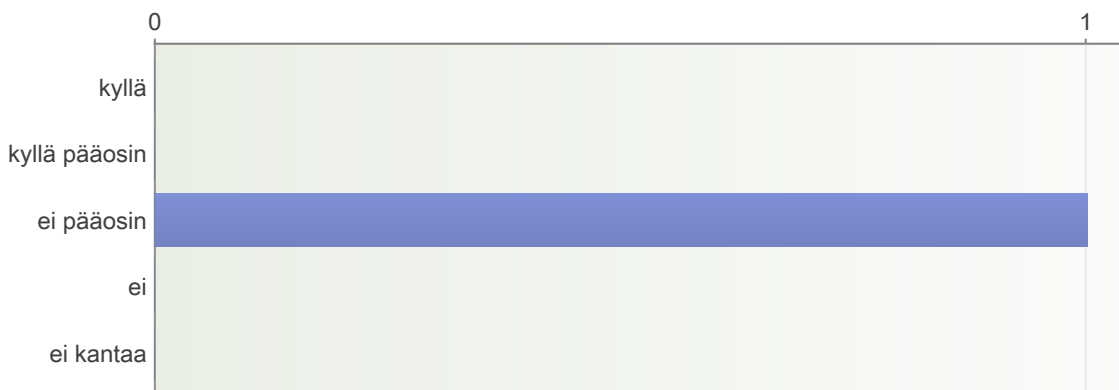
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukainen uudistus lisää mahdollisuuksia hakeutua palveluihin ja, jos tarjontaa on, asiakas voi valita itselleen sopivan palveluvaihtoehdon. Järjestelmä on erittäin monimutkainen, ja omaan tilanteeseen sopivaan palveluun hakeutuminen edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannettaan, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluun.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

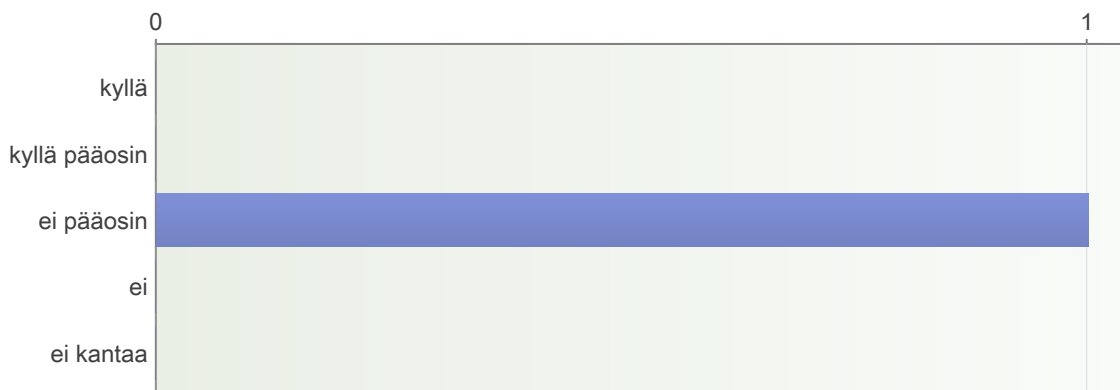
Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen yhteen sovittaminen eli integraatio on huomattavan haasteellista, jos valinnanvapaus toteutetaan esitetyllä tavalla. Sote-järjestämislakiluonnoksen mukaan maakunnan on huolehdittava laaja-alaisesti yhteen sovitettuja palveluita tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistamisesta, palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittelemisestä sekä asiakasta koskevan tiedon hyödyntämisestä eri tuottajien välillä. Maakunnan mahdollisuudet ohjata tuottajia ovat rajallisia ja vaativat runsaasti yksityiskohtaisia sopimuksia, sopimusten valvontaa ja tuottajakorvausten erityisehtoja. Palveluketjujen toteutumisen seuranta- ja valvontamahdollisuudet ovat rajalliset mm. pitkistä ketjutuksista ja asiakkaiden useista päällekkäisistä ja samanaikaisista palvelutarpeista johtuen. Sopimusten ja tuottajien valvonta edellyttää runsaasti asiantuntijaresursseja.

Asiakassuunnitelman velvoittavuuden astetta voisi tiukentaa turvattaessa asiakkaan palvelutarpeen toteuttamista. Asiakkaan palvelujen yhteensovittaminen saattaa hämartyä tilanteessa, jossa palveluntuottajia on määrällisesti paljon ja ne toimivat erillään itsenäisinä hallinnollisina organisaatioina (liikelaitos, yhtiöt, ostopalvelut, ammatinharjoittajat....) eikä tilanteen edellyttämää case-manager –tyyppistä tehtävää ole kuitenkaan osoitettu millekään taholle. Asiakkaan palvelutarpeen arviointiin ja palveluneuvonnan ja –ohjauksen velvoittavuuteen ja tärkeyteen palvelujen kohdentumisen menetelmänä pitää kiinnittää laissa enemmän huomiota.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

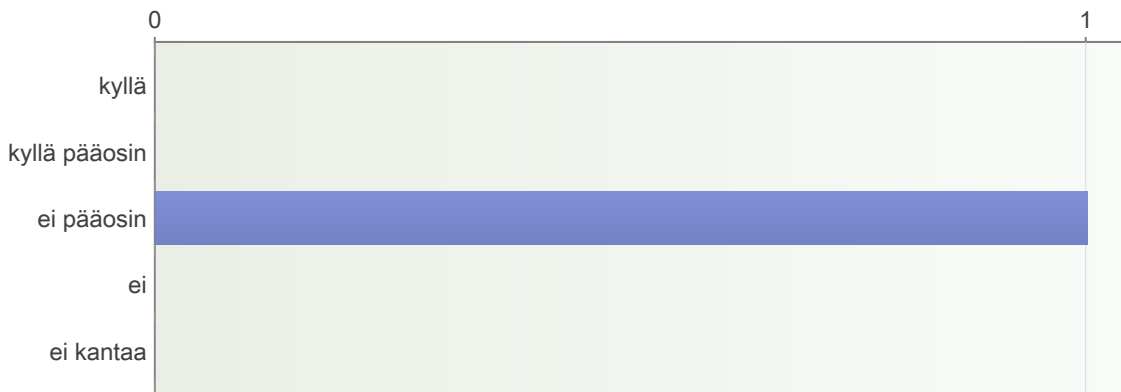
- Hallituksen esitysluonnokseen liittyvässä perustuslakiarviossa kiinnitetään huomiota integraation ongelmiin tuoden esiin mm. että monituottajamallin tuominen uudistukseen saattaa heikentää integraation tehokkuutta ja säästöpotentiaalia tämän myötä. Lisäksi tuodaan esiin, että suoran valinnan palveluissa korostuvat terveydenhuollon palvelut, jolloin integraatio sosiaalipalveluihin voi jäädä heikoksi. Valinnanvapausjärjestelmän toteuttamiseen liittyy paljon kustannuskehitykseen vaikuttavia epävarmuustekijöitä ja se lisää hallinnon ja talouden hoidon monimutkaisuutta.

Integraatio on ongelmallista erityisesti useita palveluja samanaikaisesti tarvitsevien asiakkaiden tai potilaiden kohdalla, koska palvelut hajautuvat eri toimijoille. Paljon palveluita tarvitsevat asiakkaat voivat pudota sosiaali- ja terveyspalvelujen väliin. Kun esimerkiksi säännöllisen kotihoidon asiakkaan tilanne vaatii lääkärin konsultaatiota tai lääkkeiden kokonaisuuden tarkistamista, joutuisi kotihoidon henkilöstö olemaan yhteydessä jokaisen asiakkaan omaan sote-keskukseen eri puolilla maakuntaa ai muissa maakunnissa.

Palvelujen integraatio asiakkaille onnistuu vain ammattimaisella, asiakkaalle räätälöidyllä palvelujen kokonaisuudella. On huomioitava, että eri palvelujen tarjoaminen samassa rakennuksessa ei välttämättä tarkoita asiakkaan palvelujen integraatiota, vaan se vaatii asiantuntevaa asiakasohjausta sekä toiminnanohjausjärjestelmää, jossa asiakasohjaus integroi eri paikoissa sijaitsevat palvelut.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

Maakunnan kyky toimia järjestäjänä riippuu keskeisesti paitsi järjestämisosaamisesta ja riittävästä resurssista myös valtion taloudellisesta ohjauksesta maakuntien verotusoikeuden puuttuessa.

Esitys valinnanvapauslaiksi mahdollistaa maakunnalle ehtojen asettamisen suoran valinnan palveluitten tuottajalle, asiakassetelipalveluitten tuottajalle, henkilökohtaisen budjetin palveluitten tuottajalle ja näiden ehtojen yksipuolisen muuttamisen ml maksettavien korvausten määrä ja perusteet. Näiltä osin järjestämisvastuun toteuttamiselle on edellytykset.

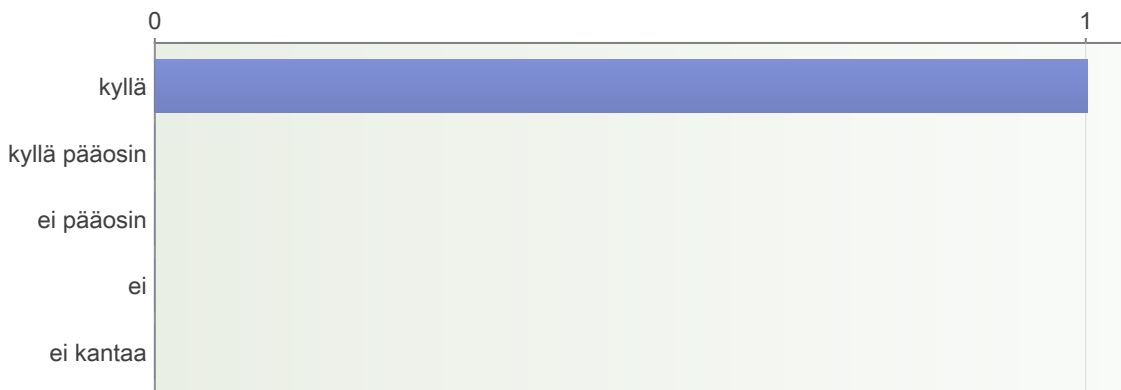
Valinnanvapauslakiesityksen taloudellisia vaikutuksia on vaikea ennakoida. Mikäli kustannusten rajautuminen ei toteudu tavoitetulla tavalla, järjestäjän edellytykset tehtäviensä hoitamiseen vaikeutuvat. Tuottajaverkoston ohjaus ja valvonta tulevat olemaan haasteellisia toteuttaa varsinkin niissä maakunnissa, joissa tuottajia on paljon. Resurssien siirtyminen liikelaitoksesta muuhun tuottajaverkostoon voi myös haitata järjestäjän tehtävää, sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä väestölle yhdenvertaisesti.

Asiakassetelin tuominen esimerkiksi erikoissairaanhoidon palveluihin esitetyllä tavalla voi aiheuttaa ongelmia erikoissairaanhoidon palvelujen järjestämisessä resurssien ja osaamisen siirtyessä laajentuvaan tuottajaverkostoon. Sama ongelma liittyy kaikkiin monituottajamallin mukaisten palvelujen resursseihin. Mikäli potilas- ja asiakasturvallisuus uhkaa vaarantua, järjestäjä joutuu rajaamaan tuottajaverkostoa ja näin kaventamaan väestön valinnanvapautta. Tämä voi johtaa siihen, että eri maakunnissa väestölle ei voida järjestää yhdenvertaisesti palveluita.

Järjestäjän vastuulle on esitetty kuuluvan palveluitten saumaton integraatio asiakaskohtaisesti ja eri toimijoiden yhteistyön vahvistaminen. Nyt lausuttavana olevassa esityksessä integraation toteuttaminen on haasteellista, koska väestön palvelutarpeen arviointi, palveluitten suunnittelu ja asiakasohjaus on hajautettu useille toimijoille.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

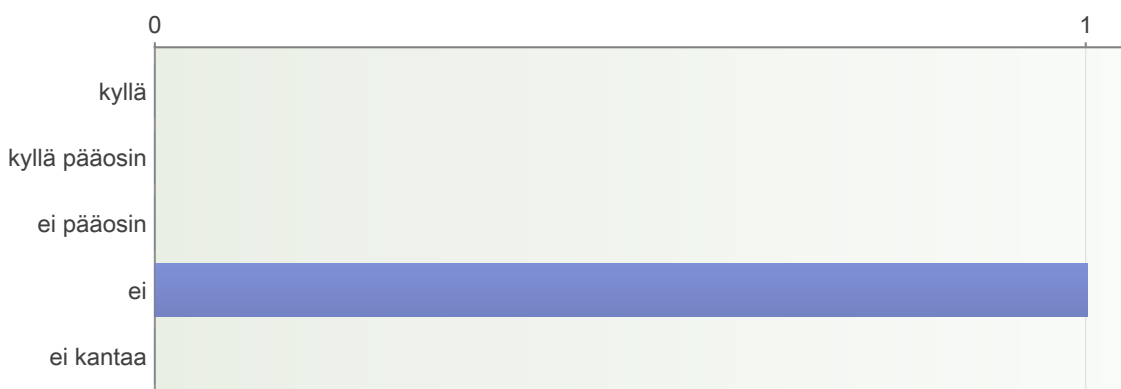
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus mahdollistaa uudet palveluinnovaatiot ja edistää toimintatapojen muutosta. Kapitaatioon painottuva korvausmalli suuntaa parhaimmillaan tuottajia laadulla ja innovatiivisuudella kilpailuun. On kuitenkin huomattava, että uusien toimintamallien on oltava hyvinvointi- ja terveyseroja kaventavia ja näyttöön perustuvia. Tämä edellyttää järjestäjältä vahvaa osaamista, ohjausta ja valvontaa lisäten järjestäjän velvoitteita ja resurssitarpeita. Palveluitten saatavuuden ja saavutettavuuden lisääminen ja uudet toimintamallit eivät saa johtaa palveluitten epätarkoituksenmukaiseen käyttöön, erityistason palveluitten lisääntyvään käyttöön tai erilaisten elämäntilanteitten medikalisoitumisen lisääntymiseen.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

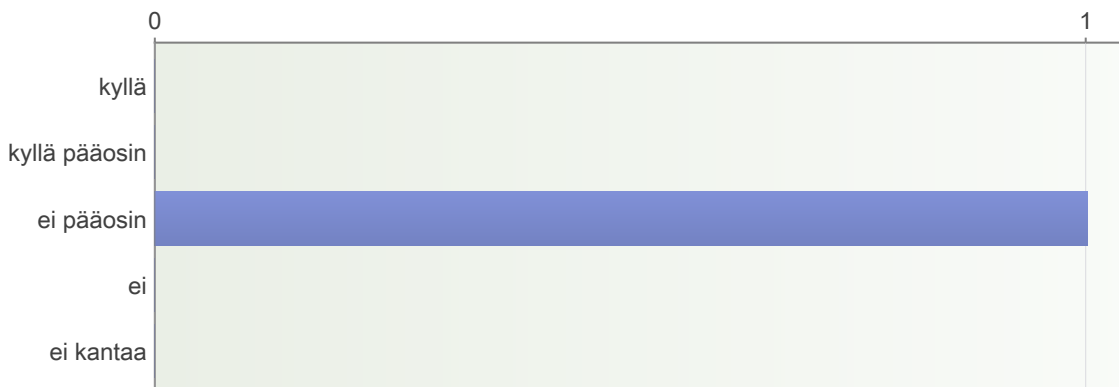
- Kustannusten kasvun hillitseminen 3 miljardilla eurolla on epätodennäköistä. Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) pitää sote-uudistuksen 3 miljardin säästötavoitetta epärealistisena ja talousvaikutuksia vaikeasti arvioitavina.

Valinnanvapauden toteuttaminen esitettyssä muodossa vaikeuttaa kustannusten hillintätavoitteen saavuttamista. Keskeisin syy on se, että malli rajoittaa maakunnan oikeutta päättää palvelujen tuotantotavasta ja ohjata palveluja kokonaisuutena. Kustannusten nousun riskejä aiheuttavat lisäksi ainakin järjestäjien sekä tuottajien ICT-investointikustannukset, maakunnan, maakunnan liikelaitoksen ja tuottajien hallinnolliset tehtävät sekä valinnanvapausmalliin kuuluvat uudet elementit henkilökohtainen budjetti ja asiakasseteli sekä suun terveydenhuollon suoran valinnan palvelut. Valinnanvapausuudistuksen on arvioitu lisäävän palvelujen kysyntää, kun yksityistä palvelutuotantoa siirtyy julkisesti rahoitetuksi. Erityisen suuri tämä kustannusriski on suun terveydenhuollossa, kuten lakiesitysten taloudellisten vaikutusten arvioinnissa tuodaan esille. Palvelujen kasvava kysyntä saattaa kohdentua sellaisiin helppoihin, itsestään paraneviin sairauksiin, joiden hoitaminen kuluttaa kokonaisresursseja, mutta ei tuota hyvinvointi- eikä terveyshyötyä.

Kun valinnanvapauden laajentaminen lisää kustannuksia, se merkitsee kiinteällä budjettirajoitteella sitä, että palvelujen kattavuutta tai sisältöä täytyy pystyä supistamaan tai palvelujen laatua alentamaan. Pidemmällä aikavälillä kustannusten kasvun hillintä voi toteutua kilpailuasetelman synnyttämän tuotannollisen tehokkuuden ja alhaisempien kustannusten kautta ja toisaalta kansalaisten suuremman vastuun ottamisen ja omiin palveluihinsa osallistumisen kautta. Merkittävämmät kustannussäästöt syntyvät palveluohjauksen ja palvelujen priorisoinnin myötä.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

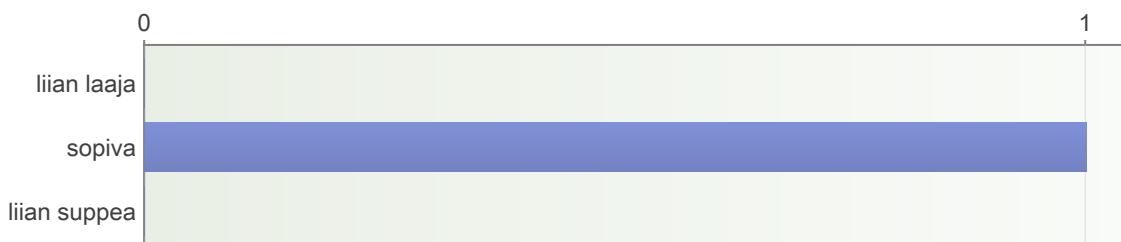
- Yhdenvertaisen saatavuuden turvaa osin se, että sote-keskuksen palveluvalikoima määritellään lain 16 §:ssä. Eriarvoisuutta lisää se, että maakunta voi itse määritellä konsultaatio- ja avovastaanottopalvelujen vähimmäislaajuuden maakunnan asukkaiden palvelutarpeen mukaan. Tämä tulee aiheuttamaan tulkintaa siitä, mikä on tuo asukkaiden palvelutarve. Konsultaatio- ja avovastaanottopalveluja on lain mukaan oltava sisätautien, lastentautien, geriatrian ja silmätautien erikoisaloilta. Ei ole tarkoituksenmukaista, että edellä mainitulla tavalla tietyt erikoisalot määritellään laissa. Maakunnalla on tosin mahdollisuus laajentaa erikoisaloja harkintansa mukaan. Valtakunnallisesti ajatellen konsultaatio- ja avopalvelujen erikoisaloittainen sisältö voi vaihdella, joten yhdenvertainen saatavuus ei siltä osin toteudu.

Palvelujen saavutettavuus vaihtelee ajallisesti ja maantieteellisesti maan eri osissa riippuen maakunnan päättämästä palveluverkosta.

Sosiaali- ja terveyskeskuksen sekä suunhoidon yksiköiden palveluiden tuottajilla pitää olla velvoite tuottaa suoran valinnan palveluita myös pienenpien kuntien asukkaille lähipalveluna. Palveluihin pitää kuulua ainakin vastaanottopalvelut (lääkäri, sairaanhoitaja, hammaslääkäri, suuhygienisti), sosiaalihojaus, kuntoutusohjaus ja laboratorion näytteenottopalvelu. Näihin liittyviä tutkimuksia ja tarvittavia konsultaatioita voidaan tehdä ns. ”pääsotokeskuksessa”. Jos kaikkien sotekeskusten tulee olla palveluiltaan 18§:n mukaisia, niin palvelujen tuottajilla ei ole kiinnostusta tai mahdollisuutta tuottaa palveluita pykälän edellyttämässä laajuudessa pienemmissä kunnissa. Tällöin näiden kuntien asukkaat eivät saa lähipalveluita, vaan joutuvat hakeutumaan kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeissaan keskitettyihin sotekeskuksiin. Haja- asutusalueilla julkinen liikennöinti on jatkuvasti heikentynyt, mikä vaikeuttaa palveluiden piiriin hakeutumista. Lisäksi palveluiden kaikkoaminen pienistä kunnista heikentää myös elinvoimaa ja kunnan houkuttelevuutta asuinkuntana. Tämä luo kierrettä, että vähitellen myös muut palvelut loppuvat esim. apteekki.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

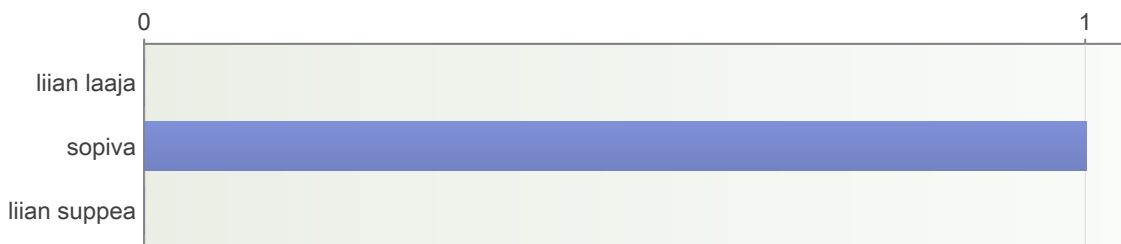
Vastaajien määrä: 1

- Vastausvaihtoehdot ovat liian kategorisia eivätkä anna oikeaa kuvaa kannanotosta. Lakiin kirjattua sote-keskuksen palveluvalikoimaa voidaan pitää vähimmäisvaatimuksena. Mutta toisaalta on varmistettava, että myös pienempiin kuntiin tulee suoran valinnan palveluihin liittyviä lähipalveluita. Palvelun tuottajalta tulee edellyttää kattavaa palveluverkkoa liittyen palveluiden saavutettavuuteen eli voisi olla ns. pääsotokeskuksia sekä perustason palveluita tarjoavia yksiköitä pienemmissä kunnissa.

Esitetty palveluvalikko sopii melko terveelle ja vähän palveluja tarvitseville asiakkaille, joita on lukumääräisesti paljon. Kun asiaa arvioidaan paljon palveluita tai monia palveluita tarvitsevien kannalta, valikko on liian suppea eikä se ole enää tarkoituksenmukainen, koska hoito pirstoutuu eri tahoille: sosiaali- ja terveyskeskuksiin, suun hoidon yksiköihin, liikelaitokseen, asiakassetelipalvelujen tuottajille ja henkilökohtaiseen budjetin palveluntuottajille. Esimerkiksi kuntoutuksen osalta kokonaisvaltainen arviointi ei mallissa helpotu ja kotihoidon asiakkaiden hoito pirstoutuu sote-keskuksen, liikelaitoksen, asiakassetelipalveluntuottajien ja henkilökohtaisen budjetin palveluntuottajien kesken.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

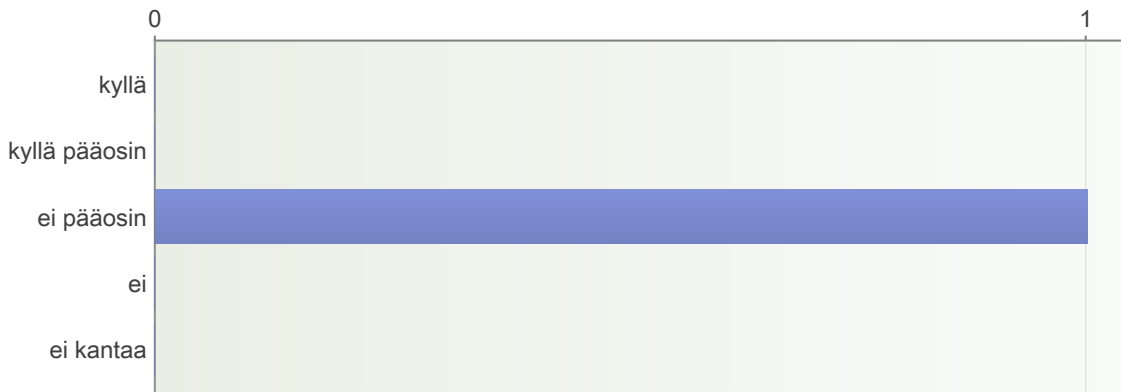

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Selvyyden vuoksi olisi hyvä kirjata myös liikelaitoksen vastuulle kuuluvat muut kuin sote-keskuksen ja suunhoidon yksikön palvelut. Asiakassetelillä tarjottavat palvelut määritellään 24 §:ssä selkeästi, mutta henkilökohtaisen budjetin palvelut (28 §) kuvataan niukasti. Henkilökohtaisella budjetilla tuotettavat palvelut olisi syytä määritellä aukottomasti siltä osin mitkä palvelut kuuluvat henkilökohtaisen budjetin piiriin, sekä siltä osin katetaanko asiakkaan koko palvelukokonaisuus henkilökohtaisella budjetilla vai onko mahdollista kattaa vain osa palvelukokonaisuudesta henkilökohtaisella budjetilla.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

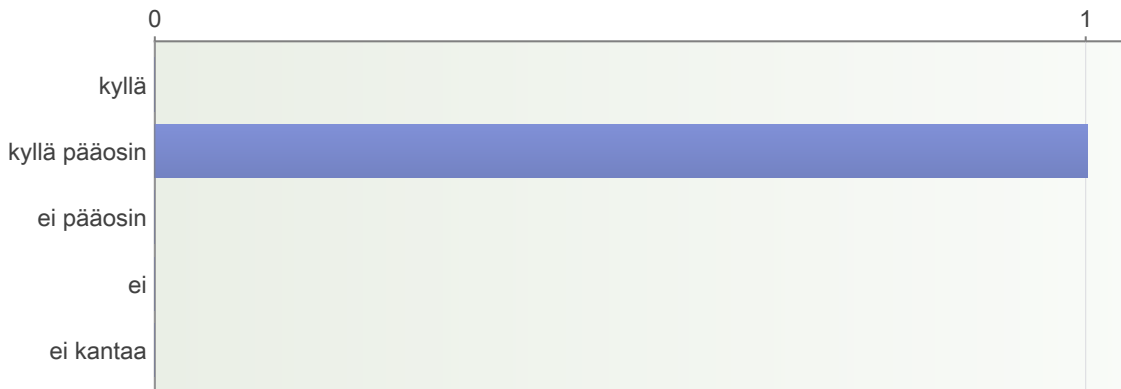

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

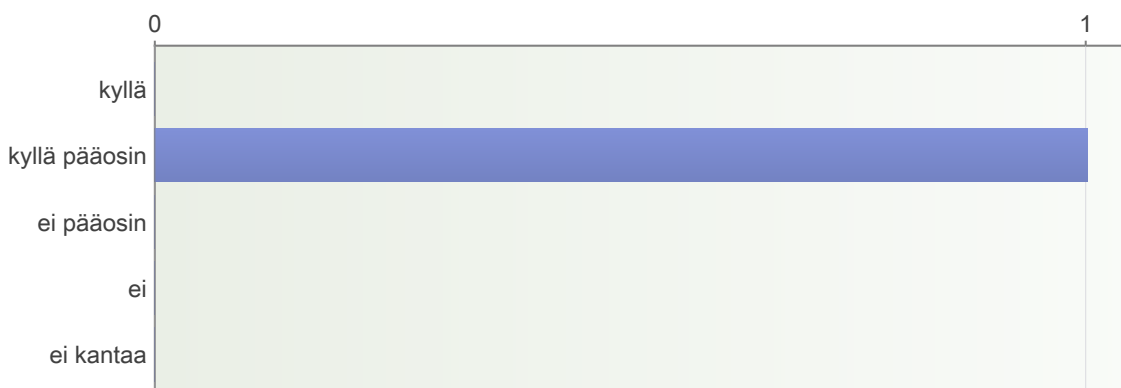
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskuksessa työskentelevä liikelaitoksen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä koostuva ryhmä yhdistää em. organisaatioiden liitospinnan. Sosiaalihuollon palveluneuvonta, - ohjaus ja palvelutarpeen arviointi on perusteltua olla sote-keskuksessa toimijoiden yhteistyön turvaamiseksi ja asiakkaan palvelun sujuvoittamiseksi.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- 6 kk välein toteutuva vaihto-oikeus on ajallisesti lyhyt, erityisesti pitkäaikaissairailta ja muilla paljon palveluita tarvitsevilla. Pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen hoidon ja palvelun toteuttaminen vaarantuu, jos palveluntuottaja vaihtuu puolivuositain tai vaikka vuosittainkin. Toisaalta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaalla on mahdollisuus reagoida hoidon/palvelun laatuun ja saatavuuteen. Asiakkaan käyttäessä palveluja yli maakuntarajojen tulee varmistaa riittävä palvelutarpeen arviointi, ohjaus- ja neuvonta sekä asiakastiedon siirtyminen maakunnasta toiseen.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

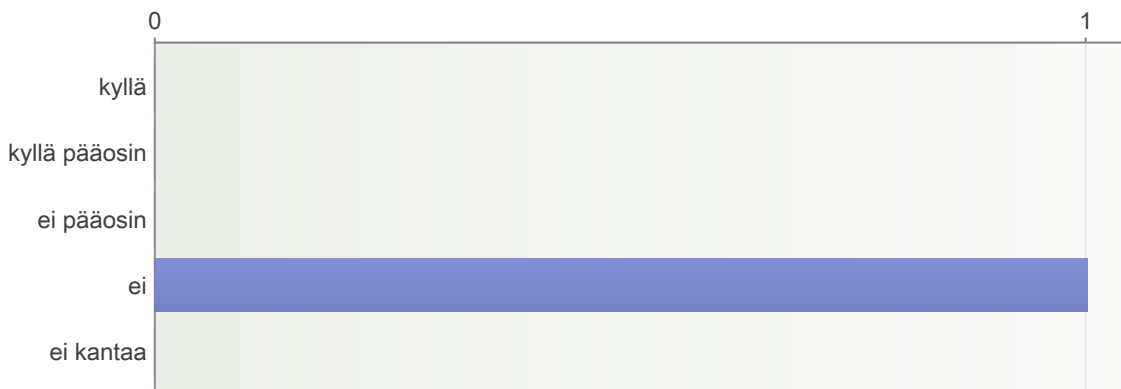
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laaja asiakasseteli pilkkoo asiakkaan hoito- ja palveluketjut pieniin osiin, joita on hyvin hankala hallita yhteisestä asiakassuunnitelmasta huolimatta. On erittäin kyseenalaista, saavutetaanko näin laajalla valinnanvapaudella kokonaisuuden näkökulmasta kustannustehokasta toimintaa ja pystytäänkö maakunnan liikelaitoksen toimintavarmuus turvaamaan.
Erikoissairaanhoidotoiminnassa on huomattavia ennen kaikkea laadullisia mutta myös kustannustehokkuuteen liittyviä mittakaavaetuja. Tästä syystä toimintaa on tarkoituksenmukaista keskittää yksiköihin, joissa toimintavolyymit ovat suuret. Kirurgisen toiminnan tuottaminen asiakassetelillä muutoin kuin erittäin tarkkaan rajatuissa toimenpiteissä rikkoo toimivat hoitoketjut, vähentää kaikkien toimijoiden volyyymiä ja heikentää sekä laatua että kustannustehokkuutta.
Yhteispäivystyssairaalat ovat vastuussa erikoissairaanhoidon päivystystoiminnasta. Päivystys on osa yhteiskunnan turvaverkkoa, jonka avulla kyetään suoriutumaan yksilöllisistä ja laajemmista poikkeustilanteista. Tässä keskeistä on riittävän valmiuden ja osaamisen turvaaminen kaikkina vuorokaudenaikoina (24/7) ja myös ruuhka- ja kriisitilanteiden hoitaminen.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

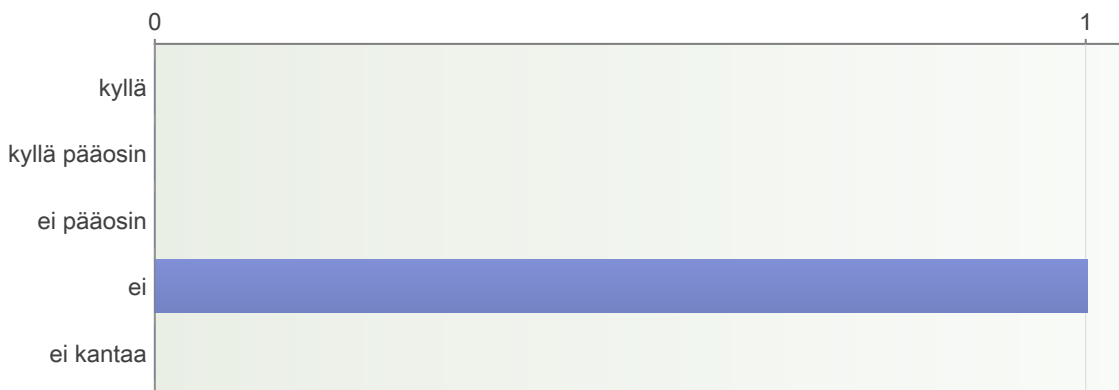
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle annetaan tässä mahdollisuus rajata asiakassetelin käyttöä, mikäli se on välttämätöntä palvelukokonaisuuksien toimivuuden tai palvelujen kustannustehokkaan järjestämisen näkökulmasta tai jos sen käyttö vaarantaa maakunnan liikelaitoksen lakisääteisistä tehtävistä suoriutumisen. Tulkinnanvaraisuutta jää liikaa. 2. momentin mukaan maakunta voi rajata asiakassetelin käyttöönoton laajuutta, jos se on välttämätöntä palvelukokonaisuuksien toimivuuden tai palvelujen kustannustehokkaan järjestämisen kannalta. Asiakasseteliä ei saa käyttää, jos asiakas- tai potilasturvallisuus voi vaarantua. Lakiehdotuksessa asiakasseteli on annettu maakunnan liikelaitoksen velvoitteeksi. On vähintään epäselvää, millä tavalla maakunta voi rajata laissa sen liikelaitokselle annettua velvoitetta. Vaikka tällainen keino olisikin, ei asiakas- tai potilasturvallisuuden vaarantumista voida varmuudella todentaa ennen kuin asiakasseteliä käytettäessä asiakas- tai potilasturvallisuus on jo vaarantunut. Todennäköisin mekanismi, jolla asiakas- tai potilasturvallisuus vaarantuu, on yksityisen palvelutuottajan heikkolaatuinen palvelu. Tällaisen mahdollisuutta ei voi mitenkään varmuudella poissulkea etukäteen. Toinen mekanismi, jolla asiakas- tai potilasturvallisuus, palvelukokonaisuuksien toimivuus tai palvelujen kustannustehokkuus voi vaarantua on tilanne, jossa liikelaitoksen avainosaajia tai laajasti muuta henkilökuntaa siirtyy asiakassetelituottajien palvelukseen. Henkilöstön siirtymisestä ei luonnollisesti voi olla mitään varmuutta, ennen kuin se on tapahtunut. Yksittäiset asiakassetelit eivät missään palvelussa johda ylitsepääsemättömiin ongelmiin, mutta on täysin mahdoton etukäteen arvioida, mikä on sellainen asiakassetelien laajuus, mikä johtaa ongelmia aiheuttaviin henkilöstösiirtymisiin.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

40. Vapaamuotoiset huomiot.

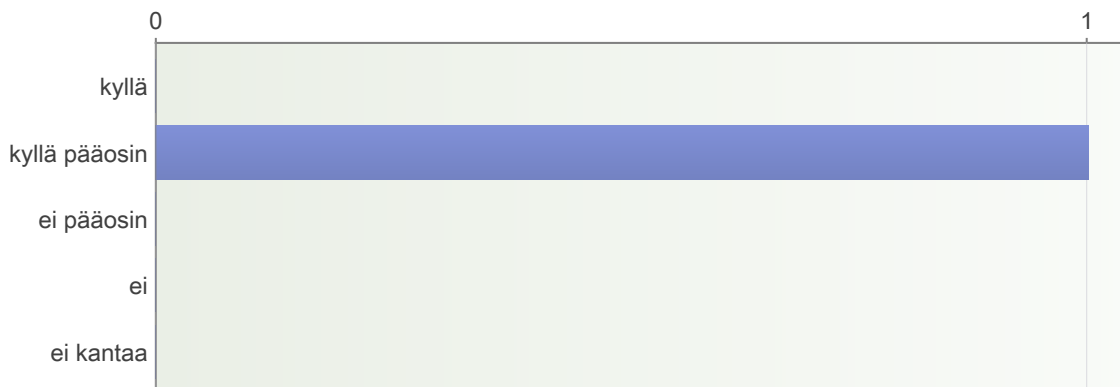
Vastaajien määrä: 1

- Valtioneuvoston asetuksella erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä on vähennetty huomattavasti niiden yksiköiden määrää, jotka saavat tehdä anestesiaa vaativia leikkaustoimenpiteitä ja keskitetty toimintaa yksiköihin, joidenka toimenpidemäärät ovat riittävät laadun takaamiseksi. Nyt valinnanvapauslakiehdotuksessa esitetään, että yksityiset palvelutuottajat saisivat asiakassetelillä tuottaa näitä palveluja vapaasti. Tämä johtaisi siihen, että liikelaitosten toimenpidevolyymit laskisivat merkittävästi, jolloin joko kustannukset kasvavat huomattavasti tai toiminnan laatu sekä päivystys- ja muu varautumiskyky merkittävästi laskee. Mahdollisuudet päivystystä vaativien tilanteiden hoitoon heikkenee merkittävästi ja ennen kaikkea kyky vastata poikkeustilanteisiin romahtaa.

Vapaan valinnanvapauden käytön sääntelymahdollisuutta turvallisempi tapa avata erikoissairaanhoidon toimintoja valinnanvapauden piiriin olisi käyttää alihankintamallia, jossa valinnanvapauden piiriin avattaisiin niitä erikoissairaanhoidon palveluja, joissa väestön palvelutarve ylittää päivystävän sairaalan päivystysvalmiuden tehokkaalle ylläpidolle tarpeellisen elektiivisen toiminnan volyymin ja koulutettavien lääkärin erikoistumiskoulutuksessa tarvittavan elektiivisen toimintavolyymin. Tämä ylimenevä osa elektiivisestä toiminnasta voitaisiin liikelaitoksen toimesta kilpailuttaa ja antaa palveluseleitä potilaille käytettäväksi niiden tuottajien palvelupisteissä, jotka on kilpailutuksessa hyväksytty palveluntuottajiksi. Mallissa ei syntyisi palvelujen ylitarjontaa/yliresurssointia ja maakunnalla/liikelaitoksella olisi ehdotettua mallia merkittävästi paremmat edellytykset valvoa toiminnan laatua ja asianmukaisuutta. Malli mahdollistaisi kiireellisen ja päivystyksellisen palvelutuotannon turvaamisen sekä liikelaitoksen toimintavalmiuden poikkeustilanteissa merkittävästi nyt esitettyä mallia paremmin. Sitä ei esitetty sääntelymalli turvaa.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

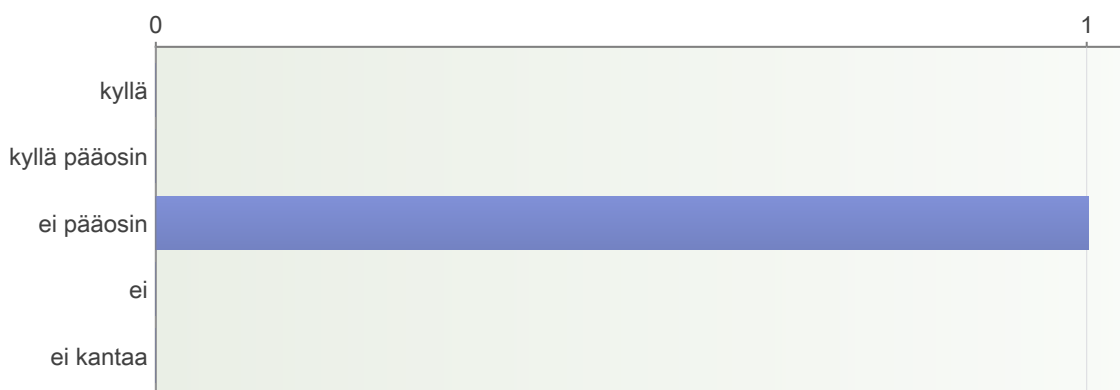
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotetulla tavalla toteutettuna asiakassetelin käyttö on joiltain osin ongelmallista. Kun palveluntuottaja vastaanottaa asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin saaneen asiakkaan, palveluntuottajan on ilmoitettava lakiesityksen 49 §:n mukaisesti maakunnan liikelaitokselle sitoutuvansa palvelun tuottamista koskeviin ehtoihin ja palvelun tuottamista koskeviin ehtoihin ja palvelun tuottamiseen asiakassuunnitelman tai päätöksen mukaisesti. Asiakassetelipalveluntuottajalla sekä henkilökohtaisen budjetin palveluntuottajilla on mahdollisuus valita asiakkaansa kieltäytymällä sitoutumasta asiakkaaksi/potilaaksi pyrkivän henkilön hoidosta. Tämä voi johtaa vaikeimman asiakassegmentin jäämisen maakunnan oman tuotannon asiakkaaksi, mistä aiheutuu maakunnalle ongelmia ainakin hinnoittelun suhteen. Valinnanvapausmalli eri elementteineen on lisäksi erittäin vaikeaselkoinen ja voi tuottaa ainakin alkuvuosina asiakkaille ja potilaille vaikeuksia valita omaan tilanteeseen sopivia palveluja, koska tämä edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannettaan, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluihin. Uuden mallin oppiminen aiheuttaa myös runsaasti henkilöstön koulutustarpeita.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

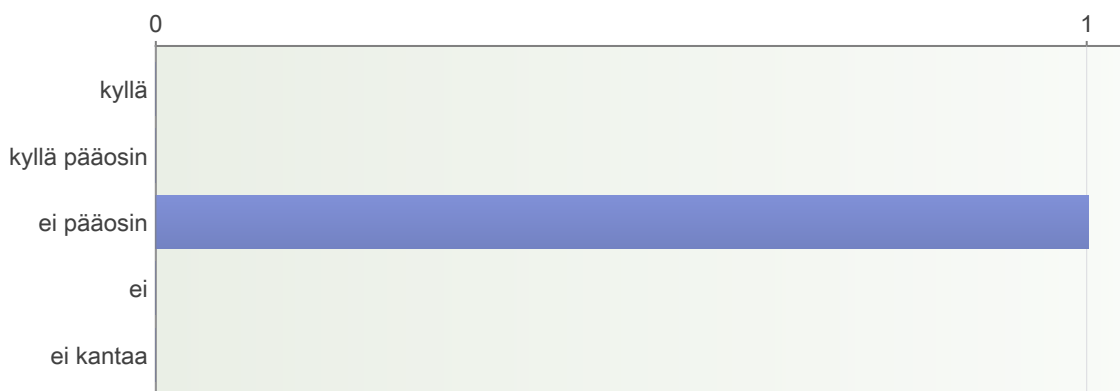
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen mukaan maakunta voi laajentaa asiakassetelin käyttöä myös muihin kuin suoran valinnan palveluihin. Toisaalta maakunta voi rajata setelin käyttöä mikäli palvelukokonaisuuden toimivuus, kustannustehokkuus, asiakas- tai potilasturvallisuus tai maakunnan liikelaitoksen toimintaedellytykset vaarantuvat. Näiltä osin ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet ovat olemassa. Sen sijaan tilanteessa, jossa asiakas ei halua ottaa vastaan asiakasseteliä, maakunnan on järjestettävä palvelu joko ostopalveluna, maakunnan liikelaitoksen palveluna tai toisen maakunnan palveluna. Järjestäjän vaikutusmahdollisuudet julkisten palveluitten palveluvalikoiman rajaamiseen ovat näin ollen vähäiset.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

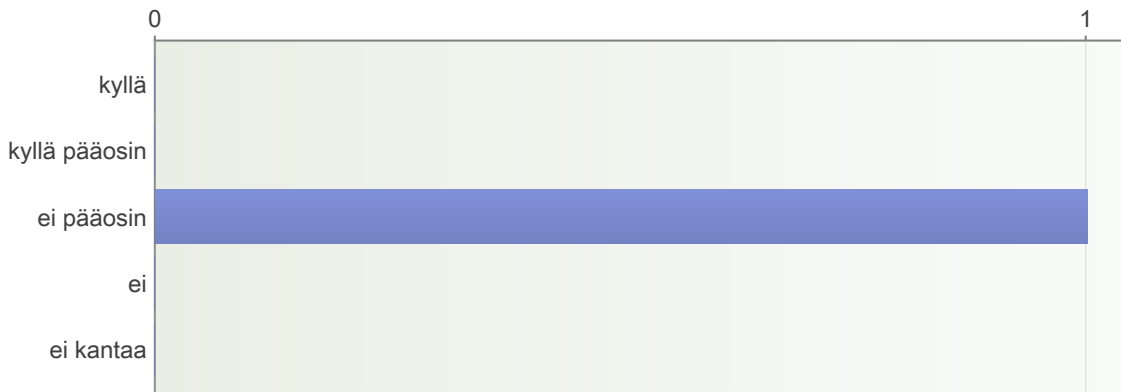
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtainen budjetti valinnanvapauden mekanismina edellyttää asiakkaalta tai hänen mahdolliselta läheiseltään kykyä suunnitella ja hankkia omat palvelunsa. Huomioiden se, että lakiesityksen mukaan henkilökohtainen budjetti kohdentuu ainakin ikääntyneisiin sekä vammaispalveluitten ja kehitysvammaispalveluiden asiakkaisiin, tulee asiakasohjaajien rooli entistä tärkeämmäksi. Palveluitten valinnassa on erityisen tärkeää huolehtia siitä, että palvelut ovat vaikuttavia yksittäisen asiakkaan tasolla eivätkä valinnat perustu mielikuviiin tai mainontaan. Maakunnan on mahdollista laajentaa henkilökohtaisen budjetin kohderyhmiä. Näistä rajauksista ja reunaehdoista johtuen henkilökohtaisen budjetin käyttö valinnanvapauden laajentamisessa tulee olemaan rajatun asiakasryhmän tavoitettavissa. Lakiesityksen mukaan asiakas ei voi valita henkilökohtaisella budjetillaan maakunnan liikelaitoksen tuottamia palveluita. Tämä on merkittävä heikkous henkilökohtaisen budjetin sääntelyssä, ja tämä rajaus tulee poistaa lakiesityksestä.
Henkilökohtaisen budjetin käyttöönotossa tulee säätää siirtymäaika, jotta käynnissä olevista kokeiluista saadaan mahdollisimman laaja kokemus ennen kuin henkilökohtainen budjetti otetaan käyttöön valtakunnallisesti.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

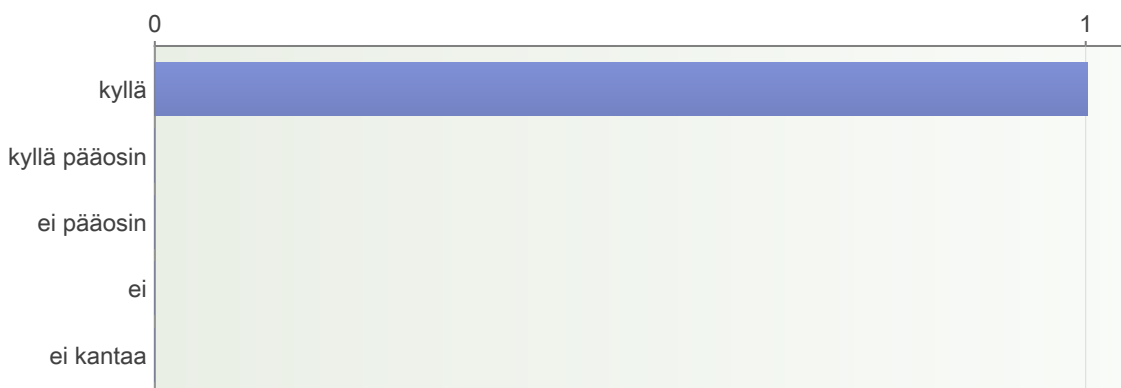
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollistaa, mutta ei turvaa. Ohjauksen ja neuvonnan osalta lakiluonnoksessa tuodaan selkeästi esiin se, että kaikilla toimijoilla on velvoite ohjata ja neuvoa asiakasta hänen oikeuksistaan ja vaihtoehdoistaan. Tältä osin asiakkaan oikeudet turvataan riittävällä tavalla. Myös asiakassuunnitelman osalta asiakkaan oikeudet sekä asiakastarpeet toteutuvat riittävällä tavalla, kunhan asiakas osaa hakeutua saamiensa ohjeiden ja neuvojen perusteella oikeaan paikkaan ja sovitun henkilön luo. Asiakkaan on vaikea selviytyä uudessa palvelujärjestelmässä, joka on monimutkainen ja käytetyt käsitteet vaikeita ymmärtää. Ei tarvitse olla edes erityisen tuen asiakas tai laaja-alaisesti palveluja tarvitseva asiakas, joille tuleva palvelurakenne on liian monimutkainen omakohtaisesti haltuun otettavaksi vaikka palvelujen yhteensovittamisessa autetaankin. Tältä osin palvelut eivät toteudu asiakkaan tarpeiden ja uudistukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

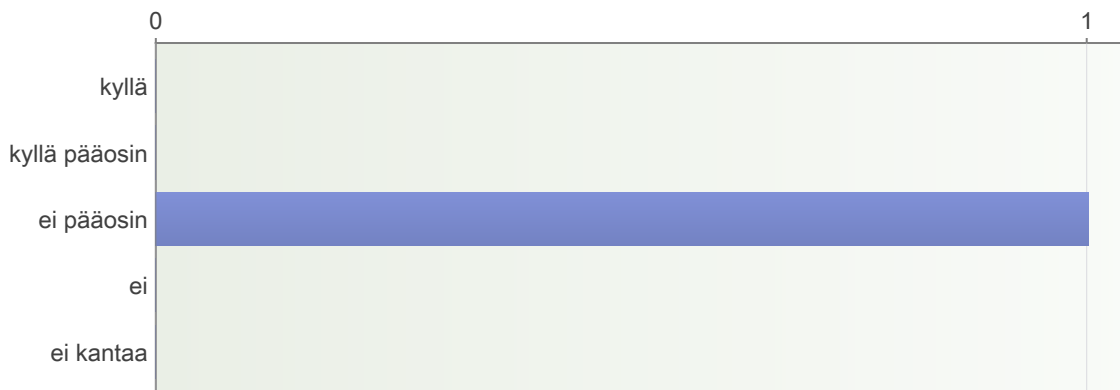

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

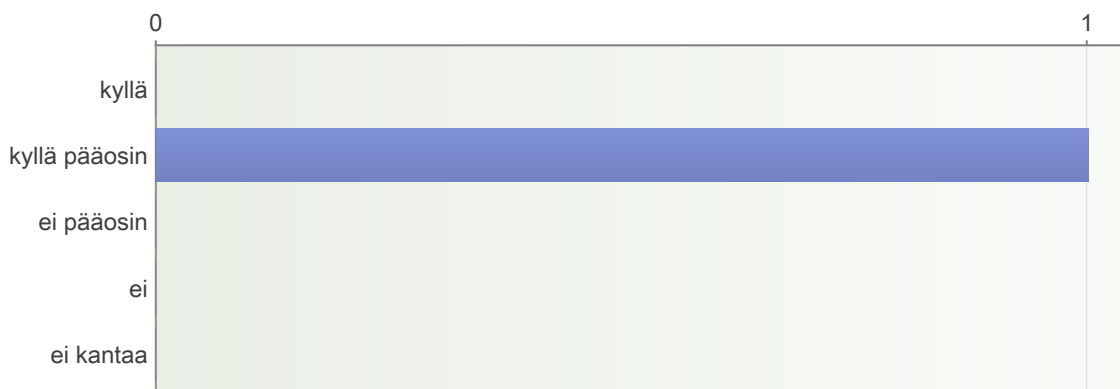
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kysymys on epäselvä. Maakunnalla ei ole keinoja asettaa riittäviä seuraamuksia siitä, että tuottaja ei toimi maakunnan edellytysten mukaisesti. Kuitenkin maakunta on järjestämisvastuussa ja myös raskaassa valvontavastuussa palveluntuottajien suhteen. Vastuukysymyksistä ei ole riittäväällä tavalla säädetty.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tulee huolehtia, etteivät tuottajille asetetut ehdot ja vaatimukset, esimerkiksi raportointi ja talouden seuranta muodostu esteeksi erityisesti pienten yritysten ja yksityisten ammatinharjoittajien osallistumiselle palveluiden tuottamiseen. Esimerkiksi sinänsä hyvään ja kannatettavaan Kanta –palveluun liittyminen saattaa aiheuttaa yksityiselle ammatinharjoittajalle merkittäviä lisäkustannuksia. Menettelyt eivät välttämättä kaikilta osin vahvista lakiluonnoksen tavoitetta kustannustehokkaaseen toimintaan.

Lisäksi palvelujen laatua tulee arvioida säännöllisesti, esimerkiksi vuosittain neuvotteluissa tilaajan ja tuottajan/tuottajien kesken.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

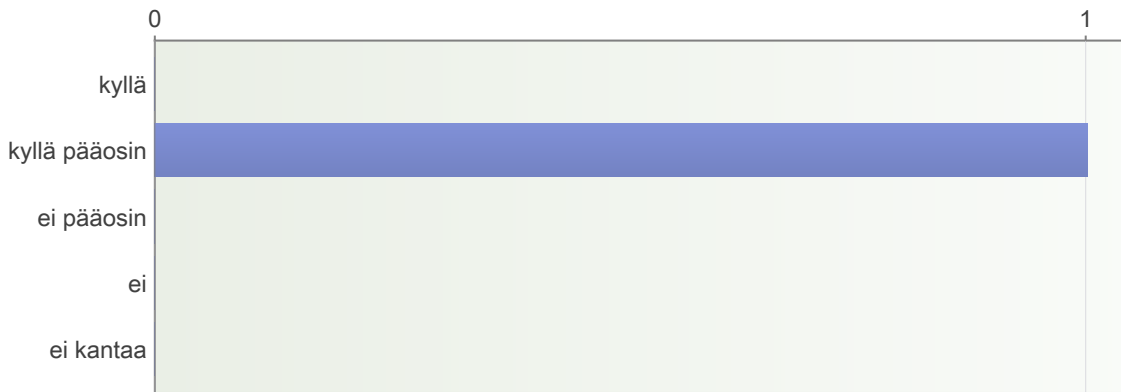
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kiinteä tarveperusteinen maksu tuottajalle on periaatteessa hyvä tuottajalle maksettavan korvauksen määräytymisperuste ja se on tarkempi kuin nykyisin käytössä oleva ulkoistettujen terveysasemien kapitaatioperusteinen hinnoittelu. Jos tarvekertoimet ovat puutteellisia, tämä voi käytännössä kannustaa tuottajaa ohjaamaan suuria kustannuksia tai niiden riskiä aiheuttavia asiakkaita liikelaitoksen tai toisen suoran palvelun tuottajan hoidettavaksi. Määräytymisperuste voi myös kannustaa kohdennettuun asiakashankintaan. Lakiesityksen 65 §:n 3 mom:n mukaan suoran valinnan palvelujen kiinteän korvauksen suuruutta määritettäessä maakuntien on noudatettava kansallisia tarvetekijöitä. Niitä ovat ikä, sukupuoli, sairastavuus ja sosioekonomiset tekijät ja muissa kuin suun hoidon suoran valinnan palveluissa lisäksi työssäkäynti.

On myönteistä, että maakunnille ehdotetaan jätettäväksi harkinnanvaltaa kapitaatorahoituksen tason määrittelyssä ja osittain myös korvausten perusteista. Maakuntien mahdollisuus vaikuttaa järjestämisvastuullaan olevien suoran valinnan palvelujen korvauksista on kuitenkin varsin rajattu, sillä tarvekertoimet laskee Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kiinteän korvauksen määristä, kansallisista tarvetekijöistä, painokertoimista sekä suoriteperusteisten korvausten vähimmäismääristä.

Maakunnan olisi 86 §3 mom:n mukaan tehtävä viimeistään 31.12.2019 päätös mm. suoran valinnan palvelun tuottajille suoritettavista korvauksista, mitä ei voi pitää perusteltuna ja mikä kasvattaa riskiä siirtymävaiheen kustannusten kasvamiselle.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

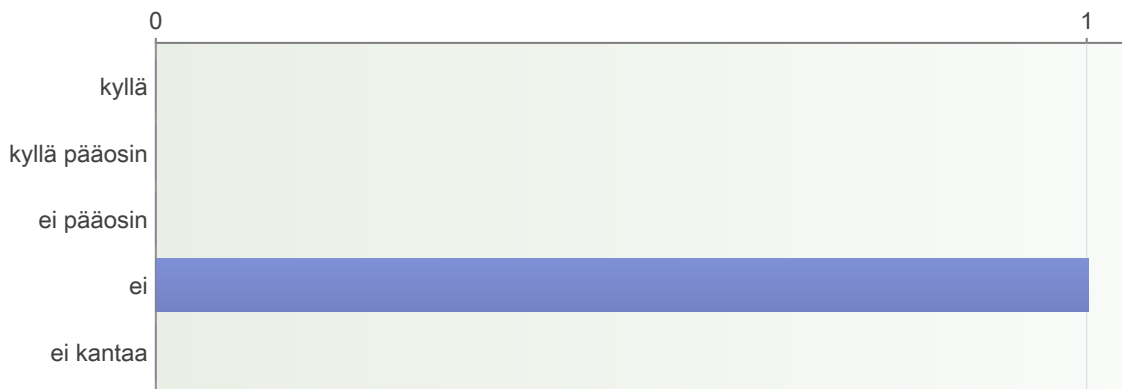
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden näkökulmasta säännökset ovat tarkoituksenmukaisia, mutta sote-uudistuksen 3 mrd säästötavoitteen näkökulmasta ei, koska tämä voi tuottaa alueellisesti hyvin erilaisia ratkaisuja ja kustannuksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

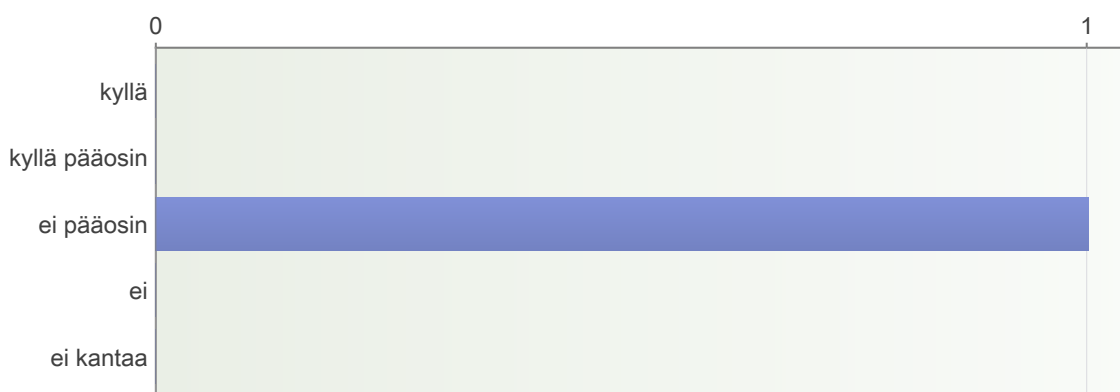
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan liikelaitoksen sote-keskuksella ja yksityisellä sote-keskuksella ei ole yhdenvertaisia toimintaedellytyksiä, sillä maakunta on järjestäjänä viimekädessä aina vastuussa siitä, että asukkaat saavat tarvettaan vastaavat palvelut.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

64. Vapaamuotoiset huomiot.

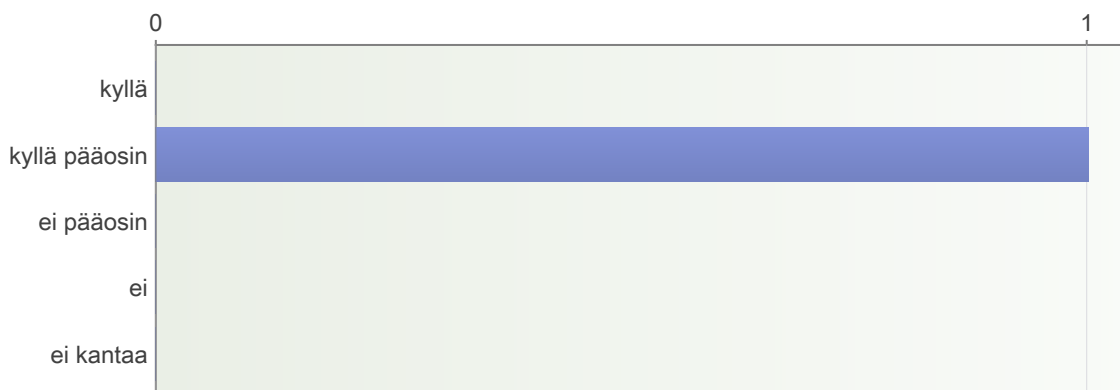
Vastaajien määrä: 1

- Koska maakunnalla olisi mahdollisuus päätöksensä mukaisesti ottaa asiakasseteli käyttöön heti vuoden 2020 alusta lukien erikseen päättämissään palveluissa, laki mahdollistaa sen, että saatavuus ei heikkene niissäkään tilanteissa, jossa kunnilla tai kuntayhtymillä on ollut palvelusetelit käytössä voimassa olevan palvelusetelilain mukaisesti. Mikäli maakunta ei juuri edellä mainittujen tilanteiden osalta kuitenkaan syystä tai toisesta tekisikään riittävässä laajuudessa päätöstä asiakassetelin käytöstä heti vuoden 2020 alusta, palvelujen saatavuudessa saattaa tulla siirtymävaiheessa merkittäviä vaikeuksia niiden kuntien palvelujen osalta, joissa palveluseteli on ollut käytössä.

Siirtymäsäännös on kuitenkin niin tiukka, että maakunnalla on valmistautumisaikaa liian vähän, jonka vuoksi on aiheellista siirtää käyttöönottoa samaan ajankohtaan kuin sote-keskusten toiminta alkaa, eli 1.1.2021.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

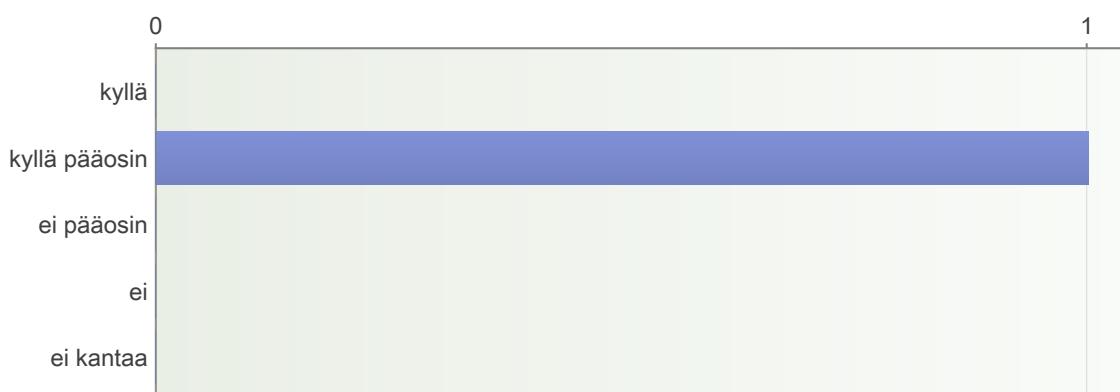
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Siirtymäsäännös on aikataulultaan niin tiukka, että valmistautumisaikaa tulisi ehdottomasti jatkaa, jotta palveluntuottajilla on valmius toiminnan käynnistämiseen.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

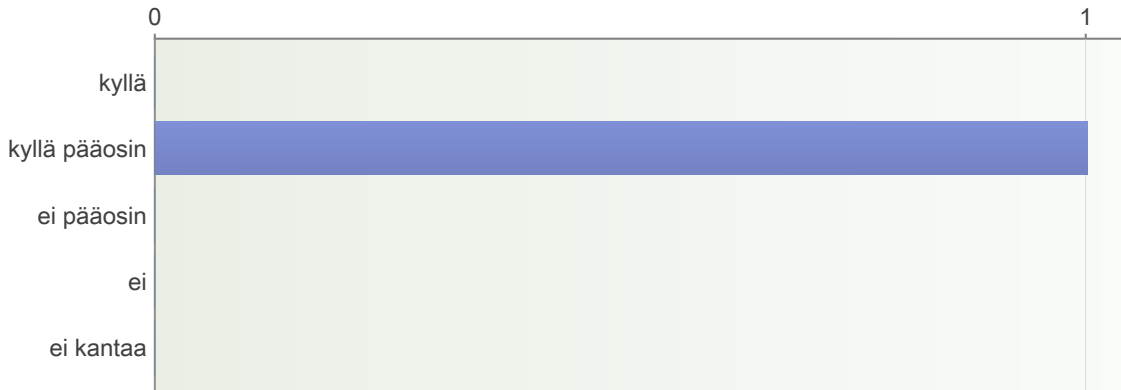
68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä on monivaiheinen. Ratkaisevan tärkeää on, että maakunnan tiedotus on toimivaa ja kattaa kaikki ikä- ja asiakasryhmät.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalvaeluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

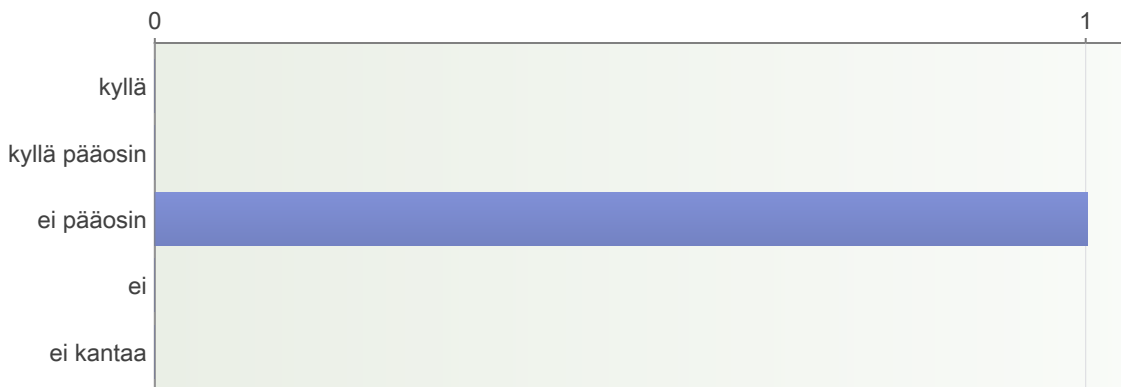
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Koska yksityisiä ja maakunnan liikelaitoksen palveluntuottajia koskevat samat vaatimukset, yksityisten tuottajien toimintaedellytykset eivät esityksen myötä heikkene. Toimintaedellytykset riippuvat kuitenkin myös palveluntuottajan resursseista ja kilpailukyvystä.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

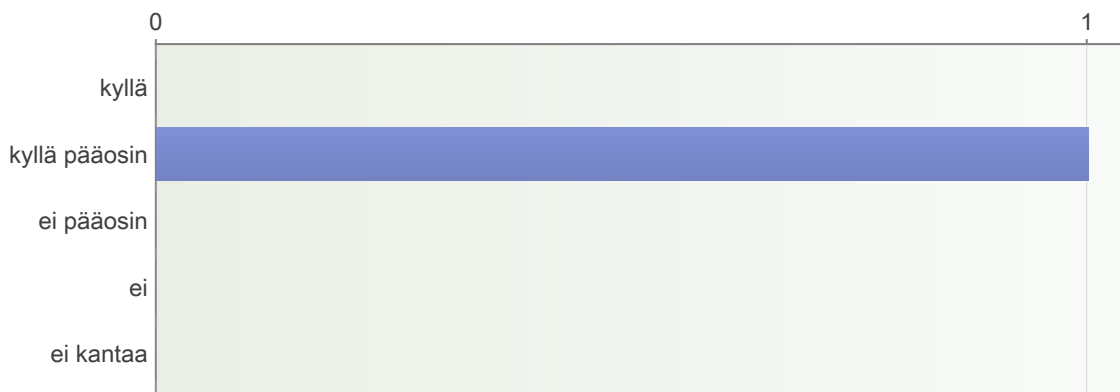
Vastaajien määrä: 1

- Alkuvaiheessa pieniä toimijoita tulee henkilökohtaisen budjetin sekä osaan asiakassetelipalveluihin, erityisesti kotiin tuotettavissa palveluissa, mikäli 77 §:ssä edellytettävät valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut pystytään toteuttamaan niin, että niiden käyttäminen on pienyrittäjälle mahdollista. Kaikkien valinnanvapauslaissa mainittujen palvelujentuottajien on käytettävä asiakkaan valinnan palvelua, valinnanvapauden tietopalvelua, tuottajahallintapalvelua, palvelutuotannon seurantapalvelua sekä palveluntuottajien yhteiskuntavastuun tietopalvelua.

Todennäköistä on, että mittakaavaetujen ja fuusioiden myötä markkinat keskittyvät tulevaisuudessa suuremmille tuottaja-organisaatioille. Keskittymiskehitys on ollut nähtävissä jo aiemmin. Pienten tuottajien markkinoille tulon kynnyksiä ovat tietojärjestelmäpalveluihin liittyminen sekä moninaiset raportointivelvoitteet erityisesti, jos tuottajat eivät voi hyödyntää maakunnan tarjoamia yhteisiä tietojärjestelmiä.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä aloitti toimintansa vuoden 2017 alusta ja yhtenä keskeisenä tavoitteena on sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatio, kustannustehokkuus, palveluverkon uudistaminen sekä valmistautuminen tulevaa soteuudistukseen. Kuntayhtymä toimii laajalla alueella, jolla yksityisen palvelutarjonnan määrä vaihtelee suuresti. On alueita/ kuntia joihin ei todennäköisesti tule uudistuksenkaan myötä lisää yksityisiä toimijoita esim. sotekeskukset, joten maakunnan keskeisenä tehtävänä on turvata palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja saavutettavuus maakunnassa. Julkisen toimijan kilpailukykyyn sekä valmistautumisen mahdollisuuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Pukkilan kunnan näkökulmasta on keskeistä, että vähintäänkin nykytasoiset lähipalvelut säilyvät esim. vastaanottopalvelut, suun terveydenhuolto, ikääntyvien palvelut, neuvolapalvelut. Pukkilan kunta sijaitsee Uudenmaan ja Päijät-Hämeen maakunnan rajalla, joten keskeistä on taata kuntalaisille mahdollisimman laaja valinnanvapaus. On oltava mahdollisuus käyttää valitsemansa maakunnan palveluita. 21 §:ssä todetaan, että asiakas saa valita myös muun kuin asuinmaakuntansa liikelaitoksen, jollei valintaoikeutta ole erikseen lailla tai sen nojalla rajoitettu. Lisäksi todetaan, että valitulla maakunnan liikelaitoksella ei kuitenkaan ole velvollisuutta tuottaa asiakkaan kotiin vietäviä palveluja maakunnan ulkopuolelle. Tähän liittyen kuntalaisten palvelut on järjestettävä mahdollisimman sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti, oli sitten kyseessä esim. maakunnan liikelaitoksen, yksityisen palvelutuottajan palvelu. Palvelukokonaisuudet on pystyttävä koordinoimaan ja sovittamaan yhteen asiakkaalle mielekkäällä tavalla esim. ikääntyneiden palvelut. Asiakasohjauksen tulee vahvasti tukea asiakkaita palvelujen hankinnassa ja yhteensovittamisessa. Sinällään jo suunnitteilla oleva valinnanvapausmalli on monimutkainen ja asiakkaille haastavuutta tuo lisää ymmärtää mitä palvelua kukin toimija voi tuottaa.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys on laadittu hyvinvoivien ja satunnaisesti palveluja käyttävien asiakkaiden näkökulmasta.

Siirtymävaihe valinnanvapauteen on erityisen riskialtis. Mikäli nyt kuvatulla valinnanvapaudella edetään, siirtymävaiheen järjestelyt ja tuki tulee turvata vahvasti sekä kansalaisille että sote-toimijoille. Jatkovalmistelussa on erityisesti kiinnitettävä huomiota sote- palveluiden integraation mahdollistumiseen monituottajamallissa, kustannusten kasvun hillintään ja hallittuun, hyvin johdettuun muutokseen, jotta turvataan riittävät henkilöstöresurssit ja palveluiden jatkuvuus muutosvaiheessa.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.